

ת"פ 15711/06/20 - מדינת ישראל-פמ"ד ע"י נגד סמי אלקרנאוי- בעצמו ע"י

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 15711-06-20 מדינת ישראל נ' אלקרנאוי
תיק חיצוני: 294310/2019

בפני כבוד השופט יובל ליבדרו
המאשימה:
נגד
הנאשם:
גזר דין

מדינת ישראל-פמ"ד ע"י ב"כ עו"ד אבי ביטון
סמי אלקרנאוי-בעצמו ע"י ב"כ עו"ד יעקב חודורוב

מבוא

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן בעבירה של המתה בקלות דעת, עבירה לפי סעיף 301ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. במסגרת ההסדר הושגה בין הצדדים הסכמה חלקית לעניין העונש לפיה המאשימה תעתור לעונש של 4 שנות מאסר וההגנה תטען לעונש באופן חופשי ביחס לרכיב זה (לרבות לכך שאין מקום לעונש מאסר כלל). עוד הוסכם, כי הצדדים יעתרו לפסילת רישיון הנהיגה למשך 10 שנים כאשר בשנתיים הראשונות הפסילה תהיה גורפת לכל כלי הרכב ולאחריהן ועד לסוף תקופת הפסילה יותר לנאשם לנהוג על מלגזה ו/או על מכונה ניידת; לפיצוי משפחת המנוחה בסך ₪ 40,000 לשיחולקו ל-10 שיעורים; ולמאסר מותנה ופסילת רישיון נהיגה מותנית לתקופה שיקבע בית המשפט.

כתב האישום

3. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 7.7.2019 נהג הנאשם ברכב מסוג "איסוזו" בכביש בין עירוני, בעל נתיב נסיעה אחד לכל כוון, מכוון צומת אשל הנשיא לכוון כללי רהט. בקטע בו אירעה התאונה הפריד בין הנתיבים, בכוון נסיעת הנאשם, קו הפרדה רצוף בצבע לבן כשממאלו קו מקוטע בצבע לבן. מזג האוויר בזמן שהתרחשה התאונה היה תקין והראות הייתה טובה. באותה עת נהג על אבו פרחאן (להלן: "עלא") ברכב מסוג "הונדה" (להלן: "רכב ההונדה") בכוון ההפוך מכוון רהט לכוון כללי צומת אשל הנשיא כשהוא מסיע את אמו, אבתסאם אבו פרחאן ז"ל (להלן: "המנוחה"), אשר ישבה במושב הנוסע הקדמי של הרכב. הנאשם עקף, תוך חציית קו הפרדה רצוף, רכב מסחרי, שפרטיו אינם ידועים, שנסע לפניו בנתיב נסיעתו למרות שהסימון על הכביש אוסר ביצוע עקיפה בקטע כביש זה ולמרות שנתיב הנסיעה הנגדי לא היה פנוי כדי לאפשר לו להשלים את העקיפה בבטחה היות שכאמור באותה עת נסע רכב "ההונדה" בנתיב זה תוך צמצום

המרחק בין שני כלי הרכב. תוך כדי העקיפה המסוכנת והאסורה, בעוד הנאשם נוהג ברכבו בנתיב הנסיעה הנגדי, לאחר שהבחין ברכב ה"הונדה" שבא מולו, ועל מנת להימנע מהתנגשות בו, הסיט הנאשם את רכבו שמאלה לכוון השוליים הימניים בכוון נסיעת רכב ה"הונדה". עלא שהבחין ברכבו של הנאשם נוסע בנתיב נסיעתו ממולו ועל מנת להימנע מההתנגשות ברכב הנאשם החל לבלום את רכבו והסיט אותו אף הוא לשוליים הימניים בכוון נסיעתו. כתוצאה מזה, בשלב שבו שני כלי הרכב היו באזור קו ההפרדה הצהוב שהפריד בין נתיב הנסיעה של עלא לבין השוליים הימניים, פגע רכב ה"איסוזו" עם חזיתו בחזית צד שמאל של רכב ה"הונדה". מעוצמת ההתנגשות שני כלי הרכב נעצרו בשוליים הימניים בכוון נסיעת רכב ה"הונדה". כתוצאה מהתאונה המנוחה מצאה את מותה המידי. עלא נפגע והובל לבית החולים כשהוא סובל מפגיעות רבות ואושפז בבית החולים למשך 30 יום והנאשם נחבל חבלות של ממש ואושפז למשך 8 ימים.

הנאשם גרם לתאונה והביא למותה של המנוחה עקב נהיגתו הפזיזה, וזאת בקלות דעת, כאשר הוא נוטל סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות מתוך תקווה למנוע אותן. הנאשם נטל סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות במעשיו ובמחדליו האסורים הבאים:

א. עקף את הרכב האלמוני, תוך חציית קו לבן רצוף שהפריד בין המסלולים, למרות שסימון זה אסר כליל על ביצוע העקיפה בקטע כביש זה.

ב. עקף את הרכב האלמוני, למרות שהדרך לפניו לא הייתה פנויה למרחק מספיק כדי לאפשר לו ביצוע העקיפה ללא סיכון לנוסעי רכב ההונדה.

הנאשם נהג באופן האמור, כשהוא יודע כי כתוצאה מכל אלו הוא צפוי לגרום לתאונה שבה יקופחו חיי אדם.

תסקיר שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים של שירות המבחן.

מהתסקיר מיום 29.12.2021 עלה כי הנאשם כבן 21, רווק, סיים 12 שנות לימוד, בן להורים גרושים, מתגורר בבית אימו, השתלב לאחר לימודיו בעבודה בחברת הבניה שבבעלות אביו, שואף לרכוש השכלה כממונה בטיחות וקיבל את רישיון הנהיגה שלו בשנת 2018.

שירות המבחן ציין כי הנאשם נעדר עבר פלילי ותעבורתי אך הוא מוכר לשירות המבחן מאבחון שערכו בעניינו בהליך פלילי אחר המתנהל נגדו בגין עבירות אלימות במסגרתו שולב בקבוצת עצורי בית.

שירות המבחן ציין, כי הנאשם לוקח אחריות על תוצאותיה הקשות של התאונה. הנאשם שיתף כי החל את העקיפה כשבכביש היה קו הפרדה קטוע כשמהלכה הפך לקו הפרדה רצוף, מסר כי הוא מצר על התנהגותו וכי היה צריך לנהוג אחרת, כי עבר תקופה קשה מאז התאונה, כי חש תחושת אשמה על מות המנוחה וכי מתקשה לשקם את חייו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם הצליח לנהל אורח חיים מתפקד ויציב עד לתאונה, כי התאונה מהווה עבורו

אירוע טראומטי שהשפיעה על כל מישורי חיו, כי הוא חש תחושת אשמה עמוקה וסובל מתסמינים המזכירים פוסט טראומה, כי הוא מתקשה להשתתף באירועים חברתיים ומשפחתיים, כי הוא מגלה אמפטיה כלפי המנוחה ומשפחתה, כי הסיכון להישנות התנהגות דומה הוא נמוך, וכן שהוא הביע מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולי כדי לעבד את תוצאות התאונה.

מאידך התרשם שירות המבחן כי הוא מתקשה להתייחס לדפוסים פנימיים מכשילים ולערוך התבוננות עמוקה שירות המבחן נמנע מלצרף לתסקירו המלצה עונשית אף שמלכתחילה בית המשפט הורה לו לעשות כן. שירות המבחן ציין כי הוא רואה חשיבות לשלב את הנאשם בהליך טיפולי נוכח מצבו הרגשי טרם מתן המלצות לעונש והמליץ על דחיית הדיון בעניינו על מנת לשלבו בהליך הטיפול.

מתסקיר המשלים מיום 2.1.2022 עלה כי הנאשם טרם השתלב בקבוצה הטיפולית המיועדת לאנשים שגרמו במעשיהם למותם של אחרים. שירות המבחן הבהיר כי הוא רואה משמעות בשילובו של הנאשם בטיפול קבוצתי עם אנשים הנמצאים במצב רגשי זהה לשלו לצורך עיבוד ההשלכות החמורות של מעשיו וכי המליץ על דחיית הדיון ולא צרף ההמלצה עונשית סופית בתסקיר הקודם עקב החשיבות הרבה שראה בצורך של שילוב הנאשם בקבוצה זו טרם מתן גזר הדין.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם לוקח אחריות לאובדן ולנזק שגרם, מביע צער וחרטה ומגלה אמפטיה כלפי משפחת המנוחה. בנוסף העריך שירות המבחן כי עונש מאסר מאחורי סורג ובריאח עלול לגרום לרגרסיה רגשית של הנאשם. בהתאם, שירות המבחן המליץ על ענישה שיקומית בדמות מאסר לריצוי בעבודות שירות על מנת לאפשר המשך שימור תפקודיו הנורמטיביים. שירות המבחן המליץ בנוסף על הטלת עונש מאסר על תנאי, פיצוי למשפחת המנוחה וצו מבחן למשך שנה במסגרתו ישולב הנאשם בקבוצה טיפולית לצד המשך שיחות פרטניות.

טיעוני הצדדים

5. המאשימה טענה לעונש בכתב והשלמה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל-7 שנות ממאסר. המאשימה עתרה, בהתאם להסדר, לגזור על הנאשם עונש של 4 שנות מאסר. בנוסף עתרה המאשימה לעונשים הנלווים עליהם הסכימו הצדדים. המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה החמורה בהם ולחומרה במעשיו של הנאשם שבעטיים קופחו חיי המנוחה ונגרמו נזקים פיזיים ונפשיים לבנה ולמשפחתה, לסיבות שהביאו לקרות התאונה ולהתעלמותו של הנאשם מהוראת התמרור האוסר על עקיפה באותו קטע כביש. בעניין זה הדגישה המאשימה כי העקיפה שביצע הנאשם לא רק שהייתה מסוכנת כי אם גם הייתה אסורה. בנוסף הפנתה המאשימה לצורך בהשתתף ענישה ראויה כחלק מהמאבק בנגע תאונות הדרכים הגורם לאובדן חיי אדם ולנזקים נפשיים ופיזיים.

המאשימה טענה כי אין מקום לקבל את המלצת שירות המבחן אשר התמקדה בשיקומו של הנאשם ואשר לא נתנה ביטוי לחומרת העבירה ותוצאותיה הקטלניות. המאשימה הוסיפה כי האפיק השיקומי אותו ביקש שירות המבחן לשמר בעניינו של הנאשם איננו ברור דיו, ומכל מקום ניתן לממשו גם בין כותלי הכלא או לאחר סיום מאסרו של הנאשם.

המאשימה הבהירה, כי עתרה לעונש ברף התחתון של המתחם לו טענה בשל הודאת הנאשם, החיסכון בזמן שיפוטי והעדר עבר פלילי ותעבורתי.

המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

6. ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-4 שנות מאסר. ב"כ הנאשם עתר להטיל על הנאשם עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות בנוסף לעונשים עליהם סיכמו הצדדים בהסדר הטיעון. ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם לו טענה המאשימה אינו מתאים לעניינו ואינו נתמך בפסיקה הנוהגת. בעניין זה הוסיף, כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה מתייחסת למקרים חמורים יותר.

ב"כ הנאשם טען, כי מדובר בנאשם צעיר, נהג חדש שביצע את העבירה בשל טעות רגעית בשיקול הדעת שהביאה לתוצאה הטרגית, כי הנאשם לא התכוון לגרום לתוצאות מעשיו וכי הוא עצמו נפגע קשה בתאונה פיזית ונפשית ואף נענש בידי שמים. ב"כ הנאשם הוסיף כי יש לתת את הדעת לכך שאמנם הנאשם הורשע בעבירה של המתה בקלות דעת, אך נסיבות העבירה, היינו המתה במסגרת תאונת דרכים אינן זהות בחומרתן למי אשר מבצע המתה בהקשר פלילי.

ב"כ הנאשם הפנה להודאת הנאשם, לחיסכון בזמן שיפוטי, לאחריות שלקח הנאשם על מעשיו, לחרטה ולאמפטיה שגילה שבאה לידי ביטוי בפיצוי עליו הוסכם למשפחת הקורבן, להעדר עבר פלילי או תעבורתי ולחלוף הזמן מאז התאונה מבלי שנפתחו נגדו תיקים חדשים. ב"כ הנאשם הפנה לתסקירים של שירות המבחן ולהמלצתו העונשית, לצורך לאפשר לנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית מתאימה ולחשש מחשיפה של הנאשם לעולם העברייני ולרגרסיה שעלולה להיגרם במצבו במידה ויוטל עליו עונש מאסר בפועל. ב"כ הנאשם הפנה לרכיב פסילת רישיון הנהיגה עליו הסכימו הצדדים, רכיב אשר ירחיק הנאשם מהכבישים למשך תקופה ממושכת, מה שעשוי לצמצם את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם לציבור בעתיד. ב"כ הנאשם הוסיף, כי על העונש שיוטל על הנאשם להיות הולם ולהביא בחשבון גם את נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות גילו הצעיר והשלכת עונש מאסר על נאשם שכזה. ב"כ הנאשם ביקש שהות כדי להציג פסיקה התומכת בעמדתו העונשית, ובהודעה שהעביר לבית המשפט מסר כי לא איתר פסיקה התואמת לנסיבות המקרה שבעניינו תוך שהפנה לפסק הדין שניתן בת.פ. 27212-01-21 **מדינת ישראל נ' אריה שיף** שאינו עוסק בנסיבות של המתה בתאונת דרכים.

7. הנאשם אמר את דברו. הנאשם הביע צער על מעשיו והוסיף כי עשה טעות, כי אינו יושן בלילה מאז התאונה וכי גם הוא משלם מחירים בגין התאונה.

דין והכרעה

8. הצדדים בעניינו הציגו הסדר מסוג "הסדר טווח" במסגרתו המאשימה הגבילה את טיעוניה לעונש של 4 שנות מאסר ואילו ב"כ הנאשם טען באופן חופשי, ועתר לעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. הצדדים התייחסו למתחם העונש ההולם לשיטתם במסגרת טיעוניהם.

בפסיקת בית המשפט העליון קיימות גישות שונות ביחס לשאלה האם במסגרת הסדר שכזה פטור בית המשפט מחובתו לקבוע מתחם עונש הולם. מחד, קיימת גישה לפיה קביעת מתחם עונש הולם על-ידי בית המשפט היא אמירה נורמטיבית של בית המשפט אשר צריכה להיאמר ללא קשר להסדר שבין הצדדים. מאידך, קיימת גישה לפיה בנסיבות דומות, של הסדרים "סגורים" או "הסדרי טווח", אין מקום לקביעת מתחמי עונש הולם. לעניין הגישות השונות ראו למשל ע"פ 8109/15 **אהרון אביטן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 09.06.2016), פסקה 8.

לצד האמור, קיימת גם גישת ביניים לפיה במקרה שכזה אין צורך בהרחבה ובפירוט של מתחם העונש ההולם. צורך שכזה יכול לקום בעיקר עת מוצא בית המשפט להטיל עונש שנמצא מחוץ לטווח המוסכם. בעניין זה ראו למשל ע"פ 6943/16 **גנדי גלקין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.01.2018), פסקה 3.

סבורני כי נוכח אופיו של ההסדר והעובדה שהעונש שאותו מצאתי להטיל על הנאשם נמצא בתוך טווח הטיעון המוסכם של הצדדים, אין הכרח לשרטט במדויק את גבולות מתחם העונש ההולם בעניינינו, הגם שראוי לומר כי עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לו עתר ב"כ הנאשם איננו יכול להיכנס לטעמי בגדרי מתחם עונש ההולם את מקרה זה, אף לא בשוליו התחתונים.

אחר כל זאת, פטור בלא כלום אי אפשר, וכדי להבין את מסקנתי בדבר העונש הראוי לנאשם, מצאתי לעמוד גם על השיקולים שמגבשים על דרך כלל את מתחם העונש ההולם.

9. הנאשם פגע במעשיו בערך של קדושת החיים לצד פגיעה בערכים מוגנים הקשורים בהגנה על שלמות הגוף (בהקשר של עלא) והסדר הציבורי (בכבישים).

10. מידת הפגיעה בערך המוגן של קדושת החיים בעניינינו היא גבוהה. הנאשם עקף רכב אשר נסע לפניו בנתיב נסיעתו תוך שהוא חוצה קו הפרדה רצוף ולמרות שנתיב הנסיעה הנגדי לא היה פנוי כדי שיתאפשר לו להשלים את העקיפה בבטחה, התנגש ברכב שהגיע ממול וגרם למותה של המנוחה שישבה לצד בנה ולחבלות של בנה כשהוא עצמו נפגע קשה.

משאבים רבים מושקעים בתשתיות ובכלי הרכב על מנת למנוע תאונות דרכים ולהפוך את הנסיעה בכבישים לבטוחה יותר, אך נדמה כי הגורם האנושי היה ונותר הגורם הדומיננטי לתאונות דרכים קטלניות. אירוע של תאונת דרכים קטלנית מגיע כמעט תמיד בהפתעה גמורה והוא קוטע באכזריות ומשנה באבחה אחת את מהלך חייהם של משפחות רבות הנאלצות להתמודד עם הטראומה והאובדן הפתאומי בתהליך ארוך וכואב.

בית המשפט העליון התייחס לאחת לאובדן החיים, הכאב והשכול שהיו יכולים להיחסך בנהיגה זהירה ובטוחה על-פי חוקי התנועה ולצורך להילחם מלחמת חורמה בנגע תאונות הדרכים. לעניין זה ראו למשל ע"פ 11786/04 **חוסאם אבו טריף נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 5.9.2005), פסק דינו של השופט מ' חשין:

"לא יעבור יום שלא נשמע בו על תאונת דרכים קשה שאירעה בכבישי הארץ, לעיתים קרובות -

קרובות-יתר-על-המידה - תאונה מקפחת חיים. לעיתים תאונה החותכת בגופם של אנשים והופכת אותם נכים כואבים ואומללים לכל חייהם. ולעיתים קרובות - קרובות-יתר-על-המידה - "הגורם האנושי" הוא הסיבה המיידית לתאונה: קלות-דעת, פזיזות, אדישות, נמהרות של אוחזי-ההגה. תאונות הדרכים היו כמגפה הפושטת בקהילה ומותירה אחריה חללים כחידק-מוות שאין יכולת לעמוד בפניו. הגיעה עת שבתי-המשפט יעלו תרומתם לעצירת המגפה, להשמדת חידק-המוות. תרומה זו פירושה הוא הטלת עונשים חמורים על מי שנמצאו מדביקים אחרים בחידק-המוות ועל מי שהתנהגותם מסייעת למגפה להוסיף ולהתפשט..."

כן ראו בעניין הגורם האנושי לתאונות דרכים והצורך במיגור נגע תאונות הדרכים ע"פ 579/07 חיים בן הרוש נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 7.5.2007) (להלן: "עניין בן הרוש"), פסק דינה של השופטת ע' ארבל:

"חלק ניכר של תאונות הדרכים הן תולדת מה שמקובל לכנות "הגורם האנושי" ישנם אמנם מקרים בהם נגרמות תאונות דרכים בשל טעות אנוש, תנאי הדרך ועוד כיוצא באלה סיבות וגורמים, אולם דומה כי אין חולק שרבות מתאונות הדרכים הן תוצאתה של נהיגה בלתי זהירה, שאין עימה הישמעות לחוקי התעבורה והתחשבות בתנאי הדרך. תאונות אלה ניתן למנוע על ידי חינוך לנהיגה אחראית וזהירה...ענישה הולמת היא חלק אינטגרלי של החינוך לנהיגה נכונה שביסודה כיבוד נוסעים אחרים, משתמשים אחרים בכביש, לרבות עוברי אורח תמימים".

וכן ע"פ 8464/15 וסילי פנזין נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 30.10.2017) (להלן: "עניין פנזין"), פסקה 8:

"בל נשכח, מלחמה לנו בדרכים. עסקינן בדיני נפשות כפשוטו. הקטל בדרכים אינו גזירת טבע אלא מעשה בני אדם. התחרות הטרגית בין מספר האנשים במדינה שקופחו חייהם כתוצאה מנסיעה ברכב לבין אלה שנפלו בקרב או בפיגוע טרור, רק מחייבת את בית המשפט לתרום את תרומתו כדי לתת ביטוי לכך שאל לחברה להשלים עם תופעות אלו".

11. באשר לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה מצאתי לתת משקל לנזק המשמעותי שנגרם (אובדן חיים); לנזק הפיזי והנפשי שנגרם לנהג הרכב עלא שנדרש לאשפוז ממושך בבית החולים בשל הפגיעות שנגרמו לו ואשר חזה במות אמו בתאונה; למידת האשם של הנאשם; לחלקו בביצוע העבירה; ליכולתו להימנע מביצועה ולנזק הנוסף שעלול היה להיגרם לרבות נזק קטלני לעלא ואף לנאשם עצמו.

לצד זאת, נתתי משקל לכך שאין מדובר באירוע מתוכנן או בקלות דעת נמשכת ונגררת דוגמת ביצוע עבירות תנועה ממושכות כמו נסיעה במהירות גבוהה מאוד למשך פרק זמן ארוך או לאחר שימוש באלכוהול או בסמים. כן נתתי משקל מסוים לעובדה כי הנאשם ניסה למנוע את התאונה כשביקש לרדת לשולי הכביש.

12. מנעד הענישה בעבירות ההמתה במסגרת תאונות דרכים הוא רחב והוא תלוי בנסיבות "העושה" לרבות גילו, עברו הפלילי והתעבורתי של הנאשם ונסיבותיו האישיות אך בעיקר בנסיבות ה"מעשה" לרבות למידת אשמו של

הנאשם, ליסוד הנפשי (רשלנות, קלות דעת או אדישות), למספר הקורבנות, לנזק הנפשי והכלכלי שנגרם למשפחות הקורבנות, לשאלה האם הנאשם ביצע עבירות נלוות או אם היה תחת השפעה של אלכוהול או סמים, האם מדובר בנהג מקצועי (אוטובוס או משאית למשל), ליכולתו של הנאשם להימנע מביצוע העבירה וכיוצ"ב נסיבות המשפיעות על מידת העונש.

בעניין פנזין עמד בית המשפט העליון על שלושת העקרונות המנחים בקביעת העונש במקרים של תאונות דרכים קטלניות:

"שלושה כללים מנחים בעבירות של גרימת מוות בתאונת דרכים קטלנית. הראשון, כי יש להחמיר נוכח עיקרון קדושת החיים. השני, כי הקובע הוא דרגת האשמה. השלישי כי הנסיבות האישיות של הנהג מתגמדות לנוכח התוצאה הקטלנית".

מעבר לאמור, ראוי לציין, כי בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, הרפורמה בעבירות ההמתה, בהקשר של עבירת המתה בקלות דעת והעונש שנקבע לצידה, באה לשקף את הענישה הנוהגת בנדון, ולא דווקא להביא להקלה בענישה. בעניין זה ראו ע"פ 2014/20 **לורן אנקרי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 19.1.2021), פסקה 22 (להלן: "עניין אנקרי").

בע"פ 4749/00 **סאלם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 24.10.2001) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם בעל עבר תעבורתי מכביד (60 הרשעות) שהורשע בעבירות של הריגה, נהיגה משמאל לקו הפרדה רצוף ונהיגה במהירות לא סבירה לתנאי הדרך והותיר על כנו עונש של 5 שנות מאסר ושליטת רישיון לצמיתות שגזר עליו בית המשפט המחוזי. במקרה זה יצא הנאשם לעקיפה תוך חציית קו הפרדה רצוף פגע באופנוע וגרם למותו של רוכב האופנוע. בשונה מענייננו מדובר בעבירות חמורות יותר ובנאשם שלחובתו עבר תעבורתי מכביד.

בע"פ 7222/19 **בלאל אלגרגאוי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.10.2021) דחה בית המשפט העליון את הערעור על הכרעת הדין וקיבל באופן חלקי את הערעור על חומרת העונש של נאשם שהורשע בעבירות של הריגה (שהומרה בערעור להמתה בקלות דעת) והעמיד את עונשו על 5 שנות מאסר חלף 6 שנות מאסר. במקרה זה חצה הנאשם את הצומת למרות שרמזור אדום דלק בכיוון נסיעתו למשך 6 שניות קודם לכן, וזאת במהירות גבוהה מעל המותר. במקרה זה הנאשם גם ניהל הליך הוכחות (חלקי) והיה מעורב בעבירות תעבורה לאחר הרשעתו, נתונים שלא מתקיימים בענייננו.

בע"פ 1196/07 **יוסף סאהר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 17.6.2007) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירה של הריגה ואשר נדון לשלוש שנות מאסר וחצי. במקרה זה אילתר הנאשם מערכת האצה ובלימה ידנית, ואגב עקיפה תוך חציית קו הפרדה רצוף פגע ברכב

אחר וגרם למות נוסעת הרכב השני ולפציעה קלה של שניים נוספים.

בעניין פניין דחה בית המשפט העליון את ערעור הנאשם אשר הורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות של הריגה, מעשה פיזיות ורשלנות, נהיגה בקלות ראש ואי ציות לרמזור ואשר נדון לשנתיים וחצי מאסר. במקרה זה הנאשם נהג באוטובוס ונכנס ברמזור אדום לצומת ופגע ברכב אחר. כתוצאה מכך נהרג אחד מיושבי הרכב האחר ונפצעו 27 אנשים.

בע"פ 6261/05 **יוסף אמר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 9.3.2006) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של הריגה, נהיגה בשכרות ואי ציות לתמרור, ואשר נדון לשנתיים מאסר. במקרה זה הנאשם ששה קודם לנסיעתו משקאות משכרים נהג וחצה צומת ברמזור אדום. כתוצאה מכך נוסעת ברכבו נהרגה ונהג הרכב בו פגע נפצע קשה.

בע"פ 1826/14 **רוית דוד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.8.2014) בית המשפט העליון דחה את ערעורה של נאשמת שהורשעה בעבירה של הריגה בכך שביצעה עקיפה כששדה הראיה מוגבל ועבירות נלוות והותיר על כנו עונש של 20 חודשי מאסר ו-15 שנות פסילה של רישיון נהיגה תוך שהוא מציין כי מדובר בענישה מקילה ביחס למדיניות הענישה במקרים דומים. בית המשפט קבע כי הנאשמת ביצעה את מעשיה מתוך קלות דעת. במקרה זה דובר בנאשמת שיצאה לעקיפה של שלושה כלי רכב שנסעו לפניה כששדה הראיה שלה מוגבל וכשהסיטה את רכבה ימינה לא שמה לב שהיא במקביל לרכב המשא, התנגשה בעגלה שלו וגרמה לתאונת שרשרת במהלכה נהרג אחד הרכבים והיא נפצעה. בית המשפט עמד על מצבה הנפשי של הנאשמת ועל כך שלאחר התאונה הפילה תאומים לאחר תקופה ארוכה בה התקשתה להרות ואשר במהלך משפטה הייתה הרה בתאומים לאחר טיפולים.

בשונה מענייננו במקרה זה דובר על נסיבות אישיות מורכבות יותר של הנאשמת ועל נסיבות ביצוע עבירה שונות.

ובמקרים חמורים יותר, בהם היו מספר קורבנות:

בע"פ 2832/10 **אלמוג בוחבט נ' מדינת ישראל** (פורסם בתקדין, 13.4.2010) קיבל בית המשפט את ערעורו של נאשם שהורשע בשתי עבירות של הריגה (קלות דעת), נהיגה במהירות מופרזת ועבירות תעבורה נוספות לעניין חומרת העונש והעמידו על 6 שנות מאסר חלף 7 שנות מאסר והותיר על כנו עונש של פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 20 שנים שגזר עליו בית המשפט המחוזי. במקרה זה הנאשם נסע במהירות מופרזת לתנאי הכביש והתנגש ברכב אחר לאחר שסטה מנתיב נסיעתו בניסיון להשתחל בין שני רכבים וגרם למותם של שני חבריו שישבו ברכבו מאחור לא חגורים.

בע"פ 4908/18 **פואד אל עסיווי נ' מדינת ישראל** (פורסם בתקדין, 7.11.2019), בית המשפט העליון דחה את ערעורו של נאשם בעל עבר תעבורתי (9 הרשעות) שהורשע בעבירות של הריגה (של שלושה בני אדם) ואי ציות לרמזור

על חומרת העונש וקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש. בית המשפט העליון העמיד את עונשו של הנאשם על 5.5 שנות מאסר תחת 45 חודשי מאסר שגזר עליו בית המשפט המחוזי. במקרה זה נכנס הנאשם לצומת כשהאור ברמזור אדום, התנגש באוטובוס וגרם למותם של שלושת יושבי רכבו כשאף הוא נחבל חבלות של ממש. בית המשפט קבע שמעשיו של הנאשם נעשו מתוך קלות דעת. בית המשפט העליון הוסיף כי העונש שאותו קבע במסגרת הערעור מתחשב בהלכה לפיה ערכאת הערעור לא ממצה את הדין עם הנאשם.

בע"פ 2002/18 **נור אלסאנע נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.3.2019) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בשתי עבירות הריגה ובעבירה של גרימת חבלה חמורה ונדון ל-5 שנות מאסר, 20 שנות פסילת רישיון נהיגה ועונשים נוספים. באותו מקרה נהג הנאשם ברכב ונכנס לצומת באור אדום והתנגש ברכב אחר שנסע באור ירוק. זאת, לאחר שביצע פניית פרסה במקום אסור וניידת משטרה נסעה אחריו (מבלי שידע שזו ניידת משטרה) וזה האץ מהירותו. בעניינו של נאשם זה הוגש תסקיר שלילי, זה לא לקח אחריות והומלץ על עונש מאסר בפועל נוכח רמת סיכון גבוהה.

בעניין בן הרוש קיבל בית המשפט העליון באופן חלקי את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של הריגה בקלות דעת, נהיגה שגרמה לחבלה של ממש ונהיגה ללא רישיון רכב תקף והעמיד את עונש המאסר של הנאשם על 45 חודשי מאסר חלף 54 חודשי מאסר שגזר עליו בית המשפט המחוזי, הותיר על כנו עונש של 20 שנות פסילה והוסיף רכיב של פיצוי לעונשו של הנאשם. במקרה זה ביצע הנאשם במהלך נהיגתו עקיפה תוך חציית קו הפרדה רצוף, פגע ברכב שבא מולו הדף אותו לנתיב הנגדי, שם פגע בו רכב אחר שנסע בכיוון נסיעתו של הנאשם. כתוצאה מהתאונה נספו אם ובתה ונוסעים אחרים בשני הרכבים נפצעו קשה לרבות הנאשם. בשונה מעניינו מדובר באירוע שתוצאותיו חמורות יותר ושהעבירות בהן הורשע חמורות יותר. בית המשפט העליון עמד על הצורך בהטלת ענישה מחמירה בתאונות דרכים קטלניות ועל כך שבעבירות אלו יש לתת משקל יחסי מופחת לנסיבותיו האישיות. יחד עם זאת, בית המשפט העליון מצא במקרה זה לא להעמיד את עונשו של הנאשם במדרג העליון של הענישה ולתת משקל נוסף לנסיבותיו האישיות בשל מצבו הנפשי המורכב כתוצאה מהתאונה (פוסט טראומה וניסיונות אובדניים בעקבות התאונה) ועברו הנקי.

עיינתי בפסיקה שצרפה המאשימה.

בעניין לנקרי דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע ב-8 עבירות של הריגה (שהומרו בהמשך לעבירות של המתה בקלות דעת) ועקיפה בדרך לא פנויה והותיר על כנו עונש של 10 שנות מאסר ו-22 שנות פסילת רישיון נהיגה. במקרה זה נהג הנאשם כשבגופו חומר פעיל של סם מסוג קנאבוס אותו צרך ערב קודם לתאונה, עקף רכב שנסע לפניו בקו הפרדה מקוטע, עבר לנתיב הנגדי מבלי שזה היה פנוי התנגש ברכב שהגיע ממול וגרם למותם של 8 בני משפחה אחת ולפגיעה באשתו ובתו שנסעו ברכבו. בשונה מעניינו במקרה זה דובר על נאשם שנהג כשבגופו חומר פעיל של סם ודובר בתוצאות קשות יותר של 8 קורבנות וגדיעת חייה של משפחה שלמה.

בע"פ 3056/10 **סאמר עבדאללה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 5.9.2011) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע, לאחר ניהול הליך הוכחות, בעבירות של הריגה, נהיגה במהירות לא סבירה, נהיגה בקלות ראש, עקיפה אסורה, חציית קו הפרדה ותאונות דרכים שגרמה לחבלה של ממש, ואשר נדון ל-4-

שנות מאסר.

במקרה זה הנאשם נהג בעת חשיכה במהירות העולה על 120 קמ"ש, יצא לעקיפה של שני כלי רכב בקטע כביש בו קו הפרדה רצוף למרות שדה ראייה מוגבל בשל עיקול בכביש.

13. במסגרת שיקוליי נתתי דעתי גם ללקיחת האחריות של הנאשם והודאתו במיוחס לו; לפגיעה של עונש המאסר בנאשם, גם בשים לב לגילו הצעיר; לנזקים שנגרמו לנאשם עצמו כתוצאה מהתאונה - פיזיים ונפשיים; לפגיעה של עונש המאסר במשפחתו של הנאשם.

נתתי משקל גם לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי ואף תעבורתי, לחלוף הזמן ולכך שבתקופה שחלפה מאז התאונה לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים פליליים או תעבורתיים.

כן נתתי משקל לתסקירי שירות המבחן ולאמור במסקנותיו, לרבות לצורך שמצא בהשתלבות הנאשם בהליכי שיקום, לסיכויי השיקום ולרצונו להשתלב בהליך שכזה. יחד עם זאת, לא מצאתי לקבל את המלצתו העונשית של שירות המבחן. כלל נקוט הוא כי המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט האמון על מכלול שיקולים ואינטרסים רחב יותר מאלו אשר בהם מתמקד שירות המבחן, דוגמת גמול והרתעה. מן הטעם האמור, לא מצאתי גם להיעתר לבקשה לדחות את דיון הטענות לעונש לתקופה ממושכת לצורך בחינת השתלבותו של הנאשם בהליך טיפולי, כפי שעתר תחילה שירות המבחן.

סבורני כי סוג העבירה שביצע הנאשם, תוצאותיה והאינטרס הציבורי בהרתעת הרבים הנדרשת בעבירות שכאלו, לא מאפשרים להימנע מהשתת עונש מאסר מאחורי סורג וברית, כפי שגם הובהר בפסיקה שצוטטה לעיל בעניינם של נאשמים צעירים חסרי עבר פלילי, ומכאן שאף אם היה משלים הנאשם ההליך הטיפולי אליו כוון שירות המבחן, ספק אם היה מקום להימנע מהשתת עונש של מאסר בפועל. בעניין זה ראו למשל דברי בית המשפט העליון ברע"פ 2155/18 דוד ביבי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.5.2018):

"הטלת עונש מאסר בפועל בנסיבות ענייננו, חרף המלצת שירות המבחן, אינה סוטה ממדיניות הענישה הנהוגה ועולה בקנה אחד עם ההלכה לפיה, ככלל, בהיעדר נסיבות אישיות חריגות, בעבירות של גרימת מוות ברשלנות יש להטיל עונש מאסר בפועל".

דברים אלו שהתייחסו לעבירת גרימת מוות ברשלנות נכונים ביתר שאת בענייננו משהנאשם הורשע בעבירת המתה מתוך מחשבה פלילית.

14. לאור כל האמור לעיל אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת המתה, לרבות עבירה של גרימת מוות ברשלנות.

ג. אני פוסל את הנאשם לקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 10 שנים החל מיום השחרור מהמאסר בניכוי תקופת הפסילה המנהלית. ככל שהנאשם הפקיד כבר רישיונו במזכירות בית המשפט בעבר, תקוזז מתקופת הפסילה גם התקופה שמיום ההפקדה של הרישיון ועד ליום תחילת ריצוי המאסר. בהתאם להסדר שבין הצדדים, אני מורה כי בשנתיים הראשונות תהיה הפסילה תקפה לכל רכב ולאחריהן הפסילה לא תחול ביחס לנהיגה על מלגזה או על מכונה ניידת. על הנאשם להפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט ולחלופין למלא תצהיר מתאים במזכירות בית המשפט, לצורך תחילת מניין תקופת הפסילה. הפסילה תהיה במצטבר לכל פסילה אחרת, אם קיימת.

ד. 12 חודשי פסילת רישיון נהיגה על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מהמאסר, שהנאשם לא יעבור עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ה. פיצוי בסך 40,000 ₪ למשפחת המנוחה. הפיצויים ישולמו ב-10 שיעורים חודשיים שווים החל מ-1.12.2022.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"ג אדר א' תשפ"ב, 24 פברואר 2022, במעמד הצדדים.